

1 LEKCJA

Dzień dobry

Lekcja 1 to początek przygody z językiem polskim. Dowiesz się, jak można nawiązać kontakt w sytuacjach oficjalnych i nieoficjalnych oraz jak się przedstawić. Będziesz również potrafił zapytać o samopoczucie i udzielić odpowiedzi.

Az első lecke a lengyel nyelvvél való kaland kezdete. Megtudod, hogy hogyan lehet kapcsolatot teremteni valamilyen hivatalos és nem hivatalos szituációban, valamint azt, hogy hogyan kell bemutatkozni. Tudsz majd kérdezni és válaszolni a közérzettel kapcsolatos kérdésekre.

Pamiętaj, jeśli masz 15 minut, to postaraj się wykonać wszystkie zadania z jednej części lekcji – A, B lub C. Jeśli masz tylko 5 minut, nie przejmuj się: przejdź na koniec lekcji i posłuchaj nagrania, powtórz na głos oraz postaraj się zapamiętać najważniejsze zwroty i wyrażenia. Ważne, abyś starał się codziennie znaleźć kwadrans na polski! Powodzenia!

Ne felejtse el, ha 15 perced van, akkor próbáld meg elvégezni az A vagy B vagy C részekből az összes feladatot. Amennyiben csak 5 perced van, ne aggódj: lapozz a lecke végére és hallgasd meg a felvételt, ismételd hangosan és próbáld meg megjegyezni a legfontosabb kifejezéseket és fordulatokat. Fontos, hogy találd mindennap tizenöt percet a lengyelre!

CZĘŚĆ A

1.1

<i>lengyelül</i>	<i>magyarul</i>
<i>dzień dobry</i>	<i>Jó napot!</i>
<i>do widzenia</i>	<i>Viszontlátásra!</i>
<i>dobry wieczór</i>	<i>Jó estét!</i>
<i>dobranoc</i>	<i>Jó éjszakát!</i>
<i>cześć</i>	<i>Szia!</i>
<i>hej</i>	<i>Helló!</i>
<i>na razie</i>	<i>Szia! vagy Helló! (elbúcsúzaskor)</i>
<i>przepraszam</i>	<i>Bocsánat.</i>
<i>Nic się nie stało.</i>	<i>Semmi baj.</i>
<i>proszę</i>	<i>Tessék.</i>
<i>dziękuję</i>	<i>Köszönöm.</i>
<i>nie ma za co</i>	<i>Nincs mit.</i>
<i>Nie rozumiem.</i>	<i>Nem értem.</i>
<i>Proszę powtórzyć.</i>	<i>Kérem ismételje meg!</i>
<i>Proszę mówić wolniej.</i>	<i>Kérem, mondja lassabban.</i>
<i>Ratunku ! Pomocy!</i>	<i>Segítség!</i>

A **przepraszam** szót a lengyel nyelvben különböző helyzetekben használjuk:

➔ amikor valakitől bocsánatot szeretnénk kérni valamiért, amit nem megfelelően végeztünk el

– *Przepraszam!*
– *Nic się nie stało.*

1.2

➔ amikor fel szeretnénk hívni valaki figyelmét valamire.

– *Przepraszam, gdzie jest toaleta? Elnézést, hol van a mellékhelyiség?*
– *Tam. Ott.*
– *Przepraszam, nie rozumiem. Elnézést, nem értem.*

➔ a **przepraszam** szót használjuk akkor is, amikor átmegyünk egy csoport egyik végéből a másikba, például egy autóbuszon, egy szabad hely elfoglalása érdekében.

A **proszę** kifejezésnek több jelentése van a lengyel nyelvben:

– *Dwie kawy proszę. / Dwie kawy poproszę.*

➔ két kávét kérek (hallhatod majd a **poproszę** kifejezést is, például: *két kávét kérek*).

➔ amikor valamit odaadunk (a magyar nyelvben ebben a helyzetben a tessék kifejezést használjuk)

– *Proszę.*
– *Dziękuję.*

➔ amikor valakit meghívunk, hogy fáradjon be:

– *Proszę.*

➔ a **proszę**, amikor azt jelenti, hogy „nincs mit”:

– *Dziękuję.*
– *Proszę.*

➔ a **proszę** kifejezést használjuk akkor is, amikor valakit nem ismerünk, de megszólítjuk egy kérdéssel vagy kéréssel: *Kérem uram, mennyi az idő?*

– *Proszę Pana, która godzina?*

1.3

ĆWICZENIE 1.A.1:

Proszę posłuchać nagrania i podkreślić słowa, które powiedział lektor.

Kérem, hallgassa meg a felvételt, és húzza alá azt a szót, amelyiket hallotta a felvételen.

dziękuję, proszę, dobranoc, poproszę, dzień dobry, hej, na razie, nie ma za co, przepraszam, do widzenia, cześć

ĆWICZENIE 1.A.2:

Co powiesz w tych sytuacjach? Proszę wybrać odpowiedź.

Mit mondanál ezekben a helyzetekben? Válasszon ki egy választ.

	<i>dzień dobry</i>	<i>dobranoc</i>
	<i>proszę</i>	<i>cześć</i>
	<i>dzień dobry</i>	<i>nie ma za co</i>
	<i>cześć</i>	<i>dziękuję</i>
	<i>proszę</i>	<i>pomocy</i>

1.4

CZĘŚĆ B

Proszę posłuchać nagrania i powtórzyć. **Hallgassa meg a felvételt és ismételve hangosan.**

szituacja oficjalna	
<ul style="list-style-type: none"> – Dzień dobry. – Dzień dobry. – Jak się pan nazywa? – Nazywam się Paweł Kowalski. A pan? – Nazywam się Adam Nowak. – Miło mi. – Miło mi. 	<ul style="list-style-type: none"> – Jó napot! – Jó napot! – Önt hogy hívják? – Paweł Kowalskinak hívnak. És Önt? – Adam Nowaknak. – Örülök. – Örülök.
<ul style="list-style-type: none"> – Dzień dobry. – Dzień dobry. – Jak się pani nazywa? – Nazywam się Anna Mazur. A pani? – Nazywam się Natalia Adamska. – Miło mi. – Miło mi. 	<ul style="list-style-type: none"> – Jó napot! – Jó napot! – Önt hogy hívják? – Anna Mazurnak hívnak. És Önt? – Natalia Adamskanak. – Örülök. – Örülök.
szituacja nieoficjalna	
<ul style="list-style-type: none"> – Cześć. – Cześć. – Jak się nazywasz? – Nazywam się Tomek Kowalski. A ty? – Nazywam się Ilona Nowak. 	<ul style="list-style-type: none"> – Szia! – Szia! – Hogy hívnak? – Tomek Kowalskinak hívnak. És Téged? – Ilona Nowaknak.

W Polsce, kiedy zwracamy się do osób, których nie znamy, lub w sytuacjach oficjalnych, używamy form pan/pani/państwo, na przykład: pan Adam Kowalski, pani Anna Nowak, państwo Kowalscy, państwo Nowakowie.

Lengyelországban, hivatalos helyzetben, amikor valakit ismeretlenül szólítunk meg, a pan (úr) / pani (asszony, hölgy) / państwo formát használjuk (Önök, hölgyek és urak, asszonyok és urak, de „państwo Kowalscy” – a Kowalski család, „państwo Nowakowie” – a Nowak család), például: Adam Kowalski úr, Anna Nowak asszony, a Kowalski család, a Nowak család.

Jeśli chcemy poznać nazwisko (i imię) danej osoby pytamy: Jak się pan/pani nazywa? (sytuacja oficjalna) lub Jak się nazywasz? (sytuacja nieoficjalna).

Amikor meg szeretnénk ismerni egy illető vezetéknévét vagy a keresztnévét, akkor így kérdezzük rá: Önt hogy hívják? (hivatalos szituációban) vagy Hogy hívnak? (nem hivatalos szituációban).

Jeśli chcemy poznać tylko imię danej osoby pytamy: Jak ma pan/ pani na imię? (sytuacja oficjalna) lub Jak masz na imię? (sytuacja nieoficjalna).

Amikor csak az illető keresztnévét szeretnénk megismerni, akkor így kérdezzük rá: Önnek mi a keresztnéve? (hivatalos helyzetben) vagy Mi a keresztnéved? (nem hivatalos helyzetben).

B

1.5

sytuacja oficjalna	
– Dzień dobry. Jak ma pani na imię?	– Jó napot! Önnek mi a keresztnéve?
– Mam na imię Anna. Jak ma pan na imię?/ A pan?	– A nevem Anna. És Önnek mi a keresztnéve? És Önnek?
– Mam na imię Stefan.	– A nevem Stefan.
sytuacja nieoficjalna	
– Cześć, jak masz na imię?	– Szia, mi a keresztnéved?
– Mam na imię Ola. A ty, jak masz na imię?	– A nevem Ola. És Neked mi a keresztnéved?
– Mam na imię Tomek.	– A nevem Tomek.

Po polsku najpierw podajemy imię, później nazwisko.

A lengyel nyelvben először a keresztnévet, majd a vezetéknévet adjuk meg.

Wiele polskich imion ma zdrobnienia używane w sytuacjach nieoficjalnych, kiedy zwracamy się do osób nam dobrze znanych lub dzieci, a także kiedy chcemy okazać sympatię danej osobie.

Sok lengyel keresztnévként van becézett formája, ezeket a becézett formákat a nem hivatalos szituációkban használjuk, vagy akkor, amikor jól ismerjük a személyt vagy a gyereket, illetve abban a helyzetben, amikor valakit kedvelünk.

1.6

1.7

A NÉPSZERŰ NŐI KERESZTNEVEK ÉS AZOK BECÉZETT FORMÁI		A NÉPSZERŰ FÉRFI KERESZTNEVEK ÉS AZOK BECÉZETT FORMÁI	
Anna	Ania	Jakub	Kuba
Katarzyna	Kasia	Jan	Janek
Aleksandra	Ola	Franciszek	Franek
Urszula	Ula	Wojciech	Wojtek
Krystyna	Krysia	Stanisław	Staś
Zuzanna	Zuzia	Piotr	Piotrek
Zofia	Zosia	Tomasz	Tomek
Alicja	Ala	Krzysztof	Krzyś
Barbara	Basia	Cezary	Czarek
Magdalena	Magda	Jerzy	Jurek

Do osób, których dobrze nie znamy i są od nas starsze lub z którymi znajdujemy się w relacji oficjalnej (w pracy, na uczelni), zwracamy się, używając formy **pan/pani**, na przykład „Proszę pana, chciałam zapytać o ...”.

Azokat a személyeket, akiket nem ismerünk jól és tőlünk idősebbek, vagy csak hivatalos helyzetekből (a munkahelyről, az egyetemről) ismerjük, mindig az úr/hölgy vagy asszony formát használjuk, például „Proszę pana, chciałam zapytać o ...” („Kérem uram, szeretném megkérdezni, hogy ...”).

Do osób, które znamy trochę lepiej, ale nie jesteśmy w bliskich relacjach możemy zwracać się używając formy **pan/pani+ imię**, na przykład: pan Tomasz/Tomek, pani Anna/Ania, „Panie Tomaszu, chciałabym zapytać o ...”.

Azokat a személyeket, akiket jobban ismerünk, de nem vagyunk közeli kapcsolatban, nyugodtan használhatjuk az úr/hölgy vagy asszony formát, vagy elhathatjuk ezt a formát, például: Tomasz úr/Tomek, Anna asszony/Ania: „Panie Tomaszu, chciałabym zapytać o ...”. (ez a magyar nyelvben így néz ki: Tomasz, szeretném megkérdezni Öntől, hogy ...)

1.8

ĆWICZENIE 1.B.1

Proszę posłuchać i uzupełnić dialogi:

Kérem, hallgassa meg a felvételt és egészítse ki a párbeszédet.

- Dzień Jak ma pani imię?
- Mam na imię Jak ma pan na imię?
- Mam na

- Cześć.
- Cześć.
- Jak się
- Nazywam się Ania Nowak. A
- Kasia Kowalska.
- Miło
- Miło mi.

W części C dowiesz się, dlaczego mówimy: Nazywam się Anna Nowak, a ty nazywasz się Tomasz Kowalski.

A C részből megtudod, hogy miért mondjuk így: Anna Nowaknak hívnak, Téged pedig Tomasz Kowalskinak hívnak.

ĆWICZENIE 1.B.2

Proszę napisać dwa dialogi, w których osoby na obrazku witają się i przedstawiają się (sytuacja nieoficjalna i oficjalna)

Kérem, írjon két párbeszédet, ahol a képeken az emberek köszönnek és bemutatkoznak egymásnak (hivatalos és nem hivatalos helyzetek)

Dialog A

Dialog B

1.9 CZĘŚĆ C

Jak się nazywasz? *Hogy hívnak?*

Nazywam się Adam Nowak. *Adam Nowaknak hívnak.*

W języku polskim czasownik odmienia się między innymi przez osoby i liczby (pojedynczą i mnogą). (Więcej na temat gramatyki możesz przeczytać na przykład w publikacji „Discovering Polish. A Learner’s Grammar”, Prolog, Kraków 2016).

A lengyel nyelvben az igeragozás többek között személyek és számok (egyesszám és többesszám) alapján történik. (A nyelvtanról például a „Discovering Polish kiadványban olvashatsz. A Learner’s Grammar”, Prolog, Kraków 2016).

1.10

nazywać się / hívni valakit / mondani magát valakinek

Liczba pojedyncza / egyesszám		Liczba mnoga / többesszám	
(ja) nazywam się	én, te, ő (hímnem)	(my) nazywamy się	mi, ti, ők (hímnem és semlegesnem)
(ty) nazywasz się	ő (nőnem)	(wy) nazywacie się	ők (nőnem)
(on) (ona) (ono) (pan) (pani)	nazywa się őr (semlegesnem), úr, hölgy/asszony	(oni) (one) (państwo)	nazywają się Önök/urak/hölgyek/

oni = ona + on/ on + on/ on + ono

one = ona + ona / ono + ona / ono+ ono

państwo = pan +pani / panowie + panie

1.11

Jak masz na imię? / Mi a neved?

(ja)	Mam na imię Kasia.	A nevem Kasia.
(ty)	Masz na imię Tomek.	A neved Tomek.
(on)	On ma na imię Paweł.	A neve Paweł.
(ona)	Ona ma na imię Ania.	A neve Ania.
(my)	Mamy na imię Ola i Paweł.	A nevünk Ola és Paweł.
(wy)	Macie na imię Zosia i Franek.	A nevetek Zosia és Franek.
(oni)	Mają na imię Maja i Stefan.	A nevük Maja és Stefan.

1.12

ĆWICZENIE 1.C.1

Proszę wstawić poprawną formę czasownika „nazywać się”.

Kérem, helyezze el a megfelelő ragozási formát „nazywać się” a megfelelő helyre.

On Adam Nowak.

(ja)Kasia Nowak.

(my) Ola i Tomek Kowalscy.

Jak się (ty)?

Ona Zofia Adamska.

1.13

ĆWICZENIE 1.C.2

Proszę posłuchać nagrania i uzupełnij dialog:

– Jak na imię?

– Mam na Ania. A?

– na imię Paweł. Jak ma na imię?

– Ona ma na imię Helena.

Co słyhać? Jak się masz? / Mi újság? Hogy vagy?

Nieoficjalnie	Nem hivatalosan	Oficjalnie	Hivatalosan
Co słyhać?	Mi újság?	Co u pana słyhać? Co u pani słyhać?	Önnél mi újság uram? Önnél mi újság asszonyom/hölgyem?
Jak się masz?	Hogy vagy?	Jak się pan ma? Jak się pani ma?	Ön hogy érzi magát uram? Ön hogy érzi magát asszonyom/hölgyem?

1.14

świetnie	remekül
bardzo dobrze	nagyon jól
(wszystko) dobrze	minden rendben van
jako tako	tűrhetően
tak sobie	megvagyok
źle	rosszul
bardzo źle	nagyon rosszul
fatalnie	szörnyen

1.15

ĆWICZENIE 1.C.2

Proszę posłuchać nagrania i powtórzyć:

– Cześć.

– Cześć.

– Jak masz na imię?

– Mam na imię Zosia. A ty?

– Paweł. Co słyhać?

– Tak sobie. A u ciebie?

– Wszystko dobrze, dziękuję.

ĆWICZENIE 1.C.4:

Co słycać?

	<i>wszystko dobrze</i>
	
	
	
	

C

1.16

JEŚLI MASZ TYLKO 5 MINUT... / HA MA CSAK 5 PERCED VAN...

Proszę posłuchać nagrania, powtórzyć na głos i zapamiętać.

Kérem, hallgassa meg a felvételt, ismétlje el hangosan és vésse az emlékezetébe.

<i>po polsku</i>	<i>po węgiersku</i>
<i>dzień dobry</i>	<i>Jó napot!</i>
<i>do widzenia</i>	<i>Viszontlátásra!</i>
<i>cześć</i>	<i>Szia!</i>
<i>Jak się nazywasz?</i>	<i>Hogy hívnak?</i>
<i>Nazywam się Adam Nowak.</i>	<i>Adam Nowaknak hívnak.</i>
<i>Jak masz na imię?</i>	<i>Mi a neved?</i>
<i>Mam na imię Kasia</i>	<i>A nevem Kasia.</i>
<i>dziękuję</i>	<i>Köszönöm.</i>
<i>proszę</i>	<i>Kérem vagy tessék.</i>
<i>przepraszam</i>	<i>Bocsánat vagy elnézést.</i>
<i>Co słychać?</i>	<i>Mi újság?</i>
<i>dobrze</i>	<i>jól</i>
<i>tak sobie</i>	<i>megvagyok</i>
<i>źle</i>	<i>rosszul</i>
<i>Nie rozumiem.</i>	<i>Nem értem.</i>

1 LEKCJA DZIEŃ DOBRY / 1. LECKE JÓ NAPOT KÍVÁNOK!

Ćwiczenie 1.A.1:

dziękuję, poproszę, hej, do widzenia

Ćwiczenie 1.A.2:

dobranoc, proszę, dzień dobry, dziękuję, proszę

Ćwiczenie 1.B.1

dobry, na, Kasia, imię Tomek

nazywasz, ty, nazywam się, mi

Ćwiczenie 1.B.2

Dialog A: – Dzień dobry. – Dzień dobry. – Jak się pani nazywa?/ Jak pani ma na imię? – Nazywam się Anna Nowak. / Mam na imię Anna. A pani? / Jak się pani nazywa?/ Jak pani ma na imię? – Mam na imię Zofia. / Nazywam się Zofia Malinowska. – Miło mi. – Miło mi.

Dialog B: – Cześć. / Cześć. Jak masz na imię? / Jak się nazywasz? / – Ma na imię Ania. / Nazywam się Ania Kowalska. A ty? / Jak masz na imię?/ Jak się nazywasz? – Nazywam się Ola Borkowska. / Mam na imię Ola.

Ćwiczenie 1.C.1

nazywa się, nazywam się, nazywamy się, nazywasz, nazywa się

Ćwiczenie 1.C.2

cześć, masz, imię, ty, mam, ona

Ćwiczenie 1.C.4:

bardzo dobrze, źle; bardzo źle / fatalnie; jako tako / fatalnie